

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ЦЕНЕ ЗА ОРЕДЖУ:

ЗА ГОДИНУ 24 ДИН., НА ПО ГОДИНУ 12 ДИН., НА ЧЕТВРТ ГОД. 6 ДИН.
 ЗА ОСТАЛЕ СЕМЛЕ НА БАЛКАНСКОМ ПОЛУОТОКУ.
 ЗА ГОДИНУ 30 ФРАКА, НА ПО ГОДИНУ 15 ФР. НА ЧЕТВРТ ГОД. 8 ФР.
 ЗА АГСТРО-УГАРСКИ:
 ЗА ГОДИНУ 15 ФОР. У ВАШК., НА ПО ГОД. 8 Ф. НА ЧЕТВРТ ГОД. 4 Ф.
 ЗА СВЕ ОСТАЛЕ ДРЖАВЕ:
 ЗА ГОДИНУ 36 ФРАН., НА ПО ГОДИНУ 18 ФР., НА ЧЕТВРТ ГОД. 10 ФР.

ИЗЛАЗИ У БЕОГРАДУ

УТОРНИКОМ, ЧЕТВРТИКОМ, И НЕДЕЉОМ
 НА ЦЕЛОМ ТАБАКУ

УРЕДИШТИВО И АДМИНИСТРАЦИЈА У КУЛТИ Г. ТОМЕ АНДРЕЈКЕВИЋА
 ОБЈАВЉЕН МЕНАЦ.

ЗА ОГЛАСЕ РАЧУНА СЕ:

ПРВИ ПУТ 12 ДИН. ПАРА ОД РЕДА, А ПОСЛЕ СВАКИ ПУТ 6 ФР.
 ЗА ПРИПОСАЛНО 50 ПАРА ДИН. ОД РЕДА.

Рукописи шаљу се уредништву, а протплата администрацији
 „СРПСКЕ НЕЗАВИСНОСТИ“.
 РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. НЕПЛАЋЕНА ПРОМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

НАПРЕДЊАЧКА ЖЕЛЕЗНИЦА.

III.

(В. бр. 123 „Српске Независности“).

12-ом тачком прилога Б. одобрава напредњачка влада у име застора (ballastage) за сваки километар 10.000 дин., на сва 363 километра свега 3,630.000 динара.

Да бисмо могли тачно одредити према развитуку отпочетих послова колико је том приликом преплаћено предузимачу, да видимо, како одређује прилог А. У томе прилогу, који обухваћа „техничке услове“ говори члан 13 у III-ем делу ово:

„Горња ширина застора биће 340 метра, а дебљина биће 0,35 метра, но према потреби она ће се повећати на 0,50 метра у ошконицама и влажној пловачи“.

Ми ћемо узети најиздашнији случај, да ће половина целе пруге бити застрта са 0,35 метра а друга половина са 0,50 метра дебљине. Кад саберемо те две дебљине добијамо 0,85, од чега половина 0,43 чини просечну дебљину застора на целој прузи. Помножимо $3,40 \times 1,00 \times 0,43$ имаћемо 1,46 кубног метра, на сваку дуж метрa, сваки курентан метар, а то ће рећи на километар 1460 кубних метрa. Рачунаћемо кубни метар издашно по 4 динара те тако би дошло на сваки километар на рачун застора 5840 динара, на целу пругу 2.119.920 динара. Према том рачуну је јасно да је и та струка преплаћена са 1.510.080 словом са: *једним милионом пет стотина и десет хиљада и осамдесет динара.*

Тачка 13 прилога Б. уређује цену за „пренос шина, прибора и прагова од српске границе или од слагалишта и полагање шина на отвореном путу“. У то име плаћа напредњачка влада по уговору 8000 динара од километра, на сва 363 километра свега 2.904.000 динара.

У тој струци је рачун, према пенама које се и сад плаћају, а биле су и пре познате, колико јасан толико и занимљив по упореду. На један километар железнице са једним коником, као што ће бити наша треба шина 333 комада. Сваки комад шине тежак је 180 кила или око 150 ока. Највећи део тих шина биће доведен локомотивом, но ми ћемо узети да ће се све довозити на селачким колима те да ће тако свака шина одиети на пренос по 5 динара. По томе би се потрошле на пренос свих 333 шине или на један километар 1665 динара. Ту је урачунат већ и прибор шина. И

прагови ће се по свој прилици довозити највише локомотивом; но узмемо ипак да се и прагови сви доведу на селачким колима, потрошиће се на сваки праг у име довоза 50. *праг дин.* Како треба 1200 прагова на километар, то би значило 600 динара по километру за довоз прагова.

За полагање шина на отвореном путу нека се плати 1 динар по курент — метру, то ће рећи 1000 дин. на километар. Кад се све то сабере долази за пренос шина и приборе и прагова и полагање шина на отвореном путу укупно по километру 3265 динара, а на сва 363 километра свега 1.185.195 динара; при томе предузимач још има врло лепу зараду, а може ли већину пренети локомотивом, што је врло вероватно, онда је и заградно.

Према томе излази да је напредњачка влада и ту рубрику преплатила са 1.718.805 словом: *једним милионом седам стотина осамнаест хиљада осам стотина и пет динара.*

14-а тачка прилог Б. утврђује цену за *стаклене колосеке* са 3100 дин. по километру, свега 1.125.300 дин. Кад се та сума подели на 50 километара који ће бити на станицама, излази на сваки од тих 50 километара 22.506 динара. Ми ћемо узети за сваки така километар ону исту цену коју смо метули под тачком 10., сасвим правичну цену, 18.000 динара, дакле на ових 50 километара долази 900.000 динара. Према томе могло се и том приликом уштедети 225.300 динара.

Тачка 15-а одређује цену за „стални материјал“ са 2000 динара по километру, свега 726.000 динара. Те суме нити можемо одобрити ни побијати, јер не знамо што влада подразумева под „сталним материјалом“; бар уговор нам не даје никаквих података да то одредимо.

Ако се ту разумева материјал за *оправку пруге*, онда је та сума превелика, била би довољна *четвртина* тога трошка, јер за оправку пруге требају само: мала колџа, будаци, допате, ашови, гвоздене и дрвене полуке, гвоздени маљеве, баражине, озиби за подизање шина, будаци за подбијање песка под прагове и неколико кола за вожење песка. Ако је то стални материјал, онда се све то може обилато набавити и попуњавати са четвртином одређене цене т. ј. са 181.000 динара. Но ми очекујемо да ће нас влада својим путем известити о томе, што она подразумева под „сталним материјалом“ и онда ћемо дати своју коначну оцену о томе.

Исто тако ћемо одложити свој коначни суд о трошковима за „снабдевање водом“ и за „алат радионице за оправку на станици београдској“, јер се не каже колико ће бити водених станица, на ни о алату није ништа тачно и одређено речено.

Тачка 18-а прилога Б. одобрава у име општих трошкова за „управу и надзор“, од прилике 10% горњих трошкова, 17.900 динара по километру; свега 6,497.700 динара.

Тим је издашност напредњачке владе прешла сваку меру.

Ми ћемо сваку потребу за управу и надзор узети појединце у рачун, ставићемо највеће плате према послу и према буџету Србије, па да видимо колика је грдна разлика између праве потребе и напредњачког издавања.

I. Управа.

1, главни управитељ,	
годишња плата	36.000 "
3 инжењера, сваком	
6.000, свега	18.000 "
3 пртача по 3.600,	
свега	10.800 "
1 благајник	5.000 "
1 књиговођа	3.600 "
1 послужитељ канцеларије	1.200 "
6 коња, 4 за кола, 2	
јахаћа	4.200 "
за поправке 2 каруца	400 "
3 кочијаша	3.600 "
1 слуга	720 "

Сав редовни годишњи трошак на управу чини дакле 82.940 дин.

Додајмо још годишње дијурне директору 12.000 "

инжењерима по 2000 6.000 "

канцелар. трошкове 2.000 "

Свега 102.940 "

а за три године док се железница буде градила 308.820 дин.

Сад узмемо у рачун још накнаду (Abfertigung) по свршеној служби:

Управитељу 36.000 дин.

троји инжењера по

3000	9.000 "
3 пртача по 1800	5.400 "
благајнику	2.000 "
књиговођи	1.800 "
кочијашима, } тромесечну плату	900 "
послужитељу, }	300 "
служи, }	180 "

свега са редовним трогодишњим трошком 364.400 "

Додаћемо томе још за кирију једне куће с намештајем на 3 год. 24.000 "

то излази сав трошак на управу за 3 године 388.400 "

II. Надзори или инспекције биће две; на сваку инспекцију треба:

1 надзорник, годишња плата	18.000 дин.
2 инжењера по 6000	12.000 "
3 пртача по 3.600	10.800 "
1 благајник	4.000 "
1 књиговођа	3.600 "
1 послужитељ	1.200 "
4 коња	2.880 "
за поправке кола	200 "
2 кочијаша	2.400 "
1 чувар	1.000 "
Канцеларијски трошкови	2.000 "
кирија с намештајем	6.000 "
дијурне надзорнику	3.000 "
инжењерима по 1000	2.000 "
Свега трошка годишњег на једну инспекцију	69.080 "
на обадве	138.160 дин.
а за три године	444.480 "
Узмемо још и накнаду на крају службовања:	

надзорниц. по 15.000	30.000 дин.
инжењер. по 3.000	12.000 "
пртачима по 1800	10.800 "
благајницима по 2000	4.000 "
књиговођама	3.600 "
послужитељи	600 "
кочијашима	1.200 "
чуварима	500 "
излази сав трошак на обе инспекције за 3 године са свом накнадом	507.180 "

III. Одељци или секције.

На сваку секцију треба овај персонал с овим наградама:

1 начелник, год. плата	9.600 дин.
2 помоћника по 6000	12.000 "
1 пртач	3.600 "
1 књиговођа и благајник уједно	4.000 "
2 надгледача пруге (Bahnauferher)	4.800 "
3 фигуранта	3.600 "
1 послужитељ	1.200 "
4 коња	2.800 "
2 кочијаша	2.000 "
поправке за кола	200 "
годишње кирије	2.400 "
концел. трошак	600 "
дијурне се за секције ретко плаћају, ипак стављамо на то годишње	2.000 "
по томе износи сав годишњи трошак на једну секцију	48.880 дин.

Цела се пруга може поделити на 12 секција те тако би износио годишњи трошак на свих 12 секција 586.560 д.

а на три године 1.759.680 "

Додајмо томе још накнаду за персонал секције: начелнику 6.000 "

помоћницима 6.000 "

БЕОГРАД 20 августа 1882 г.

У Септембру пр. год. изашао је у под-
летку „Српских Новина“ — бр. 192, 193
194 и 195, опис Марине нове климатске
бање у Банату, која је недалеко од Ора-
вице. Писао г. др. Ј. В. имао је тим
описом на то, као што он сам вели, да
обрати пажњу својих другова (лекара)
и болесника на то местанце у коме се
и са мање трошка удобно проћи може.
И заиста кад сам речећи опис прочитао
и кад сам видео да се у том маленом
местанцу скоро сва добра стекла, као
чист ваздух борова и јелова шума, тих
и пријатан живот, прекрасан и обилат
кошт, а притом јединство, јер по истом
опису све ово са квартиром и посугом
још, некошта више од 46 динара недељно,
одма одустанем од намере да у наш
златибор иђем и реших се за Марију.

При крају јуна кренем се на пут. Од
Београда лађом до Базјама а ондаде
истог дана до Јасенове железнице. Овде
сам морао проноћати, но и ово задржа-
вање у Јасенови није ми било тешко и
досадно јер је скоро са сваком влаком
пролазио по којој мој познаник и у раз-
говору са овима пролазило ми је време
олак.

Сутра дан око 11 сахати стигнем са же-
лезницом у Оравицу а ондаде се кренем
колица за Марију.

На целом путу најнеудеснији је про-
лаз кроз саму Оравицу са велике пра-
шине.

Пут од права к Марији пење се ко-
сом брда Симеуна и после једног сата
и нешто више вожења, скреће у лево
од главног пута који води Штајердорфу
у Аннини и спушта се кроз јелову шуму
у Марију.

У дву једног малог и тесног пролаза
ка сазидања је заиста лепа зграда од
једног акционарског друштва — узгред
буду речено еврејског — и ова је згра-
да намењена грудоболним и осталима ко-
јима треба лечење, ваздухом, ладном во-
дом, сурутком и инхалацијом.

Шума је поглавито јелова а има и
неколико посађених борића.

Висина овог места по казивању лека-
ра тога завода износи 2500 стопа над
морском површином а овако стоји запи-
сано и у књижици тог купатила која је
изашла ове год под насловом „Kaltwasser
— Inhalationen — Molhen und Tran-
ben — Curanstal in Marillatha gedruckt
bel Jg. Dohang. Но да ли је пак заиста
на тој висини, ја не знам, а ре-
као би да није, јер по карти аустројског
генералштаба брдо Симеон, који је уз
Марију велико је 905 метара а Марија
једва да је на половини те висине, и по
овоме мислим да Марина не стоји више
од 1700—1800 стопа над морском по-
вршином.

Ја сам се био решио при поласку за
у Марију да тамо останем најмање 4
до 5 недеља но једна сам издржао 3 и
већ сам био сит становња у истој, које
због непрестане кише и магле, које пак
са администрације куће којом се и по-
слеђња пара болнику, под маском „по-
треба и нужности“ из кесе извлачи.

За љубав истине и наших болника из
Србије нећу да пропустим ову прилику
а да их неугодно са животом у Мари-
ли и правилама куће.

Како болник у Марију дође и стан
добје, одма је обавезан да предстане
доктору на преглед — 54 кућ. правила.
— Кад га овај прегледа, онда му одре-
ђује начин лечења, одређује му у коју
класу ране долази и т. д. — и све ово
забележи у књижицу једну коју болесни-
ку преда. — § 14 кућ. пр.

Против овог ни један наметан болник
неби имао шта да примети, само кад
неби иза ово његових наредба вирпа
на прво место његова себицност и грам-
зивост за новцем а на другом што ве-
ћа добит за акционарско друштво, коме
је и он члан, па тек на трећем и после-
демом месту, добро болника. Да се неби
рекао да ја можда неправо сумњам у
његове наредбе, то ћу их ја изложити
овде.

На првој страни горње књижице стоји
под насловом „Kurverordnung“ да је
за мене, на кога гласи та књижица одре-
ђен дан за пријаву доктору наредбодав-
цу — понедељак, среда и субота. Три-
пут дакле на недељу ја сам дужан њему
лекару да предстанем. Оваква је наре-
дба за сваког без разлике. Зашто ме
дакле гони лекар да му трипут предста-
јем сваке недеље, ако не за то, да ми
у рачун сваке недеље три визите ура-
чуна, или другим речима да ми најмање
три форинта недељно изудим. Ја држим
да сваки болник, који је већ учинио пут
до Марије да себи лека тражи, да тај
болник велим, има толико љубави према
себи, да и не изостаје и сам да потра-
жи савет лекара, кад му овај потребује.
На што дакле овакова присија?!
Овакови наређење користи се само
он као лекар, но да би што год и за

друштво акционарско од болника изчу-
пао уз то наравно и за себе пошто је
и он акционар то одређује сваком без
разлике употребу ладне воде као сред-
ство за лечење у разном облику, један-
пут, двапут или трипут дневно на и
ноћу.

Истина, ја писам лекар да знам да ли
се све без разлике болести могу ладном
водом лечити или не, али то знам да је
један овамошњи Србин М. умр'о баш у
моменту кад су над њим извршивали
једну од разних операција ладном водом
на су га мртвог из купатила извели. Знам
неколико случаја где су се неки болеле-
ли баш усред употребе ладне воде, и то
једна стара госпа из Тем... и један ад-
вокат из Сен... и још неки други и ови
су се сви разбегли из овог завода.

Може бити да би онај Србин М... и
овако ускоро умр'о и без оног купања
у ладној води, али зашто баш до послед-
њег тренутка сматрати га за жртву, да
се баш и у последњем моменту штогод
од њега очеруна? Зашто баш говити
људе силом на употребу воде, и у оним
случајима, у којима сви остали лекари
забрањују купање у опште, као што је то
са оним адвокатом из Сен. — било?

Нестоји дакле казивање докторово пи-
сцу овог описа г. др. Ј. В. да он забол-
нике употребљава *или треба* инхалацију,
или ладну воду према индикацијама.
— (вд. бр. 194) него напротив он упо-
трeбљава јединствено и поглавито ладну
воду за све и сваког.

Питаће когод на зашто гони тај док-
тор болеснике на купање ладном водом?
Кавка интереса ту има он као лекарик
и ја кажем да он ту као лекар не
ма никаква себицна интереса, али има
као члан тог акционарског друштва, јер
сваки болник који употребљује ово ку-
патило (а сваки га мора да употреби)
плаћа недељно 3. фор. и 50 кр. друштву
— Осим овог плаћа сагати у купатиљу
2 ф. а уз то подарка бар још 1. фор.
другом момку свега 2 фор. што износи
већ на 8 1/2 ф. Покрај овог за 2 чарша-
ва 60 кр. недељно, што чини са оним
горњим 9 фор. и 10 к. а од друштва
морате да купите једну ланену капу за
60 к. и два пара рогозних панчула омет
60 кр. Зашто баш 2 пара у једанпут,
ја не знам, но довољно је платити ма
их никад очима невидели.

Ја сам био по несрећи и у Ишлу и
употребљавао сам и тамо инхалацију, но
каква разлика између ове у Ишлу и ове
у Марији! Тамо је једна пространа ви-
дна и висока сала одређена за ту сврху
овд пак један мали собицак. Тамо се
осећа у ваздуху који удишемо мирис од
боровине, овд пак гледамо само пару
које се диже из оног суда у коме је бо-
ровина и ова пењући се управо у горње
слојеве, тог високог собицак, излази
правац кроз три отворена прозора на-
поље, без да остави иза себе икаквога
мириса од боровине; па ипак, тамо за
удишање плаћамо у колико се описујем
30 кр. а овд за само гледање 60 кр.
Зашто су сви просори — има их свега
три на два дувара, — у горњој полови-
ни отворени, ја не знам, а послужитељи
веде да је с тога, што би при затворе-
ним прозорима, а због маде себе, доби-
ли главобољу. Факт је, да се при ова-
ком начину инхалирања болник само
глоби се по 60 кр. дневно, без да ика-
кове користи има.

Рана се дели на две класе и тако бол-
ници *преве* класе имају.

а. За доручак: — једну чашу млека
сладка или кисела, уз ово и мало масла
(бутира) или меда.

б. за ручак: говећу чорбу (супе) го-
већану, печење и тесто; и за
в. вечеру као и за доручак. —
Друга класа добија

а, за доручак сладко или кисело мле-
ко, или кафу од какао,

б, за ручак као и I класа; а за
в. вечеру једно јело од меса са до-
датком (гарнирумом).

I класа плаћа 12. фор. и 18 к. а II-а
13. фор. недељно.

Већином су језа рђави и то скоро увек
а да се и педлоши у довољној мери, то
нетреба ни сумњати. — Једе се зајед-
нички а по потреби може се јело и ван
оштег астала добити у собима, но тада
свака особа плаћа још по 1. фор. више
на недељу. Као додатак меснатом јелу
имали смо скоро сваки дал комприр о-
барев, или пасуза или грашка и тим
подобно а за тесто врло често валуша-
ка, кнедли а резанца у дебелим прета
са сиром, савијача с купусом и т. д.
Да ли овакова јела одговарају правили-
ма дијететике, ја не знам, а из искуства
знам да лекари та јела у ред тешких,
стављају. Живина је и сунине мршава,
управо што код нас веде као север,
о лебу, који је од ражи и по све гњец-
цав и непечен, да и не говорим. —
Ја сам употребљавао и сурутку и за
једну чашу виноску плаћао сам 30 кр.

Скупље но у једној бањи. Но овд има
и нешто више него на другим местима.
По § 19 кућ. прав. лечење сурутком вр-
ши се од 6—6 3/4 изјутра почетак овог
пијења оглашује се звоњењем § 31 ист.
прав. Овако стоји као што рекох напи-
сано, но тако се не врши, јер ако бол-
ник, ма из којих узрока, није одма по-
сле звоњења дошао, него се задржао 3
до 4 минута он је изгубио право да до-
бије сурутку а сагати који се сипањем
сурутке занима, изговара се на доктора
да је то његова наредба. Сурутку пак
и за тај дан, кад је недобије, мора да
плати. Овако је двапут учињено са мо-
јим другом адвокатом из См. г. Ст...
Ков....

Собе су удесне и добро наменствене.
Једна особа плаћа недељно 7—8 фор. и
40 к; две особе од 12 20 к. — 13 ф. и
20 к. Но, ако је једна соба са једним
креветом а две особе станују у истој,
немају олакшине, него плаћају исто о-
нолико, колико се плаћа и за два кре-
вета.

Свака особа дужна је да плати тако
звану „Куртаксу“ у 4 ф. за целу сезону
и осим тога сваке недеље још по 50 к.

Кад се сведе рачун суботом, јер је
тада плаћање, изнесе исти далеко већу
суму, него што је видимо у опису г. др.
Ј. В. Не дакле 46 динара недељно,
него 40 форинта кошта болника једна
недеља, нерачунајући у то апотеку и
друге издатке, ван горе побројаних.

Као што рекох, плаћање бива сваке
суботе. Ако који од болника мисли иду-
ће недеље да напусти завод, и да иде,
дужан је одредити дан поласка. Неучини
ли то, или у току идуће недеље буде
изванредном околности нагнао, да од-
путује дужан је платити за сву недељу
идућу и квартир и рану и таксе за купа-
ње за послугу и т. д. Управо што наши
кажу ни српско ни кусноу, па омет
ваља платити. — У суботу сте платили
рачун у недељу добијете депешу од куће
по којој морате одма отпутовати и омет
до неправда никог пред овим друштвом
акционарским, пред таким себицношћу и
грамзњем за новац већ вам напла-
те сву недељу, — као да сте ту живили
трошили и уживали?! —

Ја несумњам да је г. др. Ј. В. у до-
број намери писао о Марији. Не сумњам
ни то, да је он и рану и остало у до-
бром стању нашао, и као таково и пре-
поручио но држим да ће и он веровати
да се је то све могло изменити или у-
десити од стране доктора, да се за вре-
ме бавања г. др. Ј. В. све у лепији боји
покаже. Та кад је цео њив штатут скроз
и скроз провајан еврејским шпедулатив-
ним дружом зар је чудо да су они могли
у напред прорачунати, колико ће им ко-
ристи довести једна само добра реч г.
др. Ј. В. те да цео свој поступак удесе
да му се допаду?! Ми пак болници, који
смо на реч г. др. Ј. В. отишли и дуже
се времена тамо бавили, ми велим, нај-
боље знамо шта вреди Марија са ова-
ковом администрацијом.

Оволико сам био дужан да кажем о
Марији, шта знам. —
Кад се за наш новац патимо на стра-
ни, неби ли могли у нашем Златибору
наћи какво удесно место, где би се мо-
гло лето провести? —

Ја сам дознао од једног ваљавог ле-
кара, који је дуже времена по ужичком
округу пролазио, да има на Златибору
једно место које се зове „Рибница“ које
је по све удесно за грудоболне и оста-
ле којима треба чист, горски ваздух, но
на томе месту нема никаквих зграда
од једне мале механице од талин начи-
њене.

Шума борова, добар заклон од ветро-
ва, ладна вода, речница са пастрмкама,
стада оваца у близини, недалеко од ере-
ске куће у Чајатини, све добри услови
за живот. —

Неби ли се могло саветавити једно дру-
штво од 10—20 лица те да заједнички
начинио удесне бараке за становање,
купање и т. д.? — Добро би било, да
сваки ајак, који има потребу да овакова
места посећује, да се, ако се са овим
слаже, јави уредницима овог листа, како
би се доцније лакше споразумети могли
о начину извршења овог, те да одмах и-
дућег лета наш Златибор посетимо.

Уг.

којој је покојник после једног сахата
пошто је у њој донешен издану, да по-
којника толико задржава и да га тек
после 48 часова сахрањује?! Наравно да
се покојник пошто је напрасно умро,
тако усмрдло, да није у стању било
свештеницима да га у цркви опоју, него
су морали на пољу пред црквом, а они-
ма који су му дошли на спровод није
било могуће ни да приђу код њега да
га виде а камо ли да га целивају, тим
више, што му је лице услед јаке навале
крви тако пошрнело, да је изгледало као
да га је неко катраном намазао, а услед
толиког задржавања он се наравно још
и надуо тако, да се није могао лепо за-
клопцем покрити те је услед тога сва-
ки морао држати мараму на носу који би
поред спровода прошао.

Нама је заиста чудно, па смо због
тога и разознали за узрок што је по-
којник толико задржат. Међутим морамо
да напоменемо да је ово плод Владано-
вог уређеног санитета, јер кад се ова-
кви случајеви догађају по болницама на
очиглед управитеља, тамошњих лекара
и још наше санитетске полиције, онда
шта ће се догађати по обичним кућама?
Кад се такви случајеви догађају у пре-
стоници Београду који треба да предња-
жи примером у свакоме погледу, онда
шта да рекнемо за остале вароши и се-
ла? О овоме треба водити бољег рачуна,
а не да се непажњом или лењошћу не-
ких, трује ваздух по улицама те да гра-
ђани поред осталих непријатности мора-
ју трпети и ову заиста не малу непри-
јатност.

Страни.

Енглези су на доста чудноват начин
зарабили Махмуд-Феми пашу, десну ру-
ку Араби паше. О том догађају пишу
евгелски листови:

Кад је енглески генерал ушао с вој-
ском у село Касакин, приближио му се
једна достојанствена личност и отпочне
разговор на француском језику. Док се
генерал с тим непознатим човеком за-
бављао, доприти стража једног заробле-
ног мисирског официра. Тај официр
сматривши у пролазу Араби-пашиног до-
главника како се безбрижно разговара
с генералом, окрете се овом последњем
и рече: „Ви се разговарате са Махмуд-
Фемијем, првим генералом Араби-пашин-
им.“ Махмуд одмах ухапсаше, и још
истог дана испратише Исмајилу.

Као што исти листови причају Махмуд-
Феми кренуо се железницом из Телелке-
бира да осмотри земљиште око Касаки-
на, те је пред тим селом оставио влак
и испео се на прво брдо да боље види.
Међутим је управник влака, спазивши
енглеске војнике и побојаници се да им
не падне шака, брзо издао заповест да
се влак наатраг крене. Махмуд-Феми
незијавио прави узрок због кога се влак
вратио, сиђе се у пратњи једног момка
с брда и упути наспрам у село, у твр-
дом уверењу да су тамо енглеске тру-
пе. Но село беху већ посели Енглези.
Махмуд знајући да је прошао ако се
изда, скупи сву своју моћ и ладнокрвно
приступи енглеском генералу Lowe-ју
те отпоче с њиме разговор. Да га није
случајно овај мисирски официр издао,
он би се по свој прилици срећно изба-
вио. Махмуд је један од најспособнијих
официра мисирских. Образовао у војни-
чкој академији у Каиру, био је главни
инспектор градова, а у последње време
министар грађевина.

— Главна скупштина „Матице Српске“
држаће се 4. Септембра о. г. у Нов.
Саду.

Тог истог дана заказана је скупштина
српске дајматинске омладине у Скрадињу.

Огласи

ГОСПОЈЕ И ГОСПОЈИЦЕ

које желе да изуче свакопрено
женско одело хајине као и прео-
буке кројити, даље коме треба
радиница у кући, нека се обра-
ти управитељу штампарије код
Св. Саве. — 1—3

ДНЕВНИК

Београдски.

У уторак 24 ов. мес. сахранив је Вла-
гоје Стојановић баптован овд. Покојник
је напрасно умро још у недељу 22 ов.
мес. у 2 часа по подне, а као што по-
менуемо, сахранив је тек у уторак у 3
сахата после подне; дакле после 48 часа-
ва од како је издану. Ми не знамо шта
је принудило управу варошке болнице у